

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
VERGİ DAVA DAİRELERİ	2001	203	2001	92	18/05/2001

KARAR METNİ

GENEL BİR AFET OLAN SEL BASKININDA DEFTER VE BELGELERİ ZAYİ OLAN YÜKÜMLÜNÜN AYNI AFETTE MAL VE HİZMET ALIMINDA BULUNDUĞU KURULUŞLARIN DA ETKİLENDİĞİ DİKKATE ALINMADAN İSTENEN ALIŞ BELGESİ ÖRNEKLERİNİN İBRAZ EDİLMEMESİ NEDENİYLE KATMA DEĞER VERGİSİ İNDİRİMİ KABUL EDİLMEMEYEREK YAPILAN TARHİYATTA YASAYA UYGUNLUK BULUNMADIĞI HK.<

Temyiz Eden : ... Limited Şirketi

Vekili : Av. ...

Karşı Taraf : ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

İstem Özetini : Defter ve belgelerini su baskması sonucu zayı olduğunu belirterek incelemeye ibraz etmeyen yükümlü şirketin katma değer vergisi indirimleri kabul edilmeyerek adına 1996 yılının çeşitli dönemleri için katma değer vergisi salınmıştır.

Tarhiyata karşı açılan davayı inceleyen ... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla davayı reddetmiştir.

Yükümlünün temyiz istemini inceleyen Danıştay Onbirinci Dairesi 13.9.2000 günlü ve E:1999/2569, K:2000/3234 sayılı kararıyla; otobüs işletmeciliği yapan yükümlü şirketin 1996 yılına ilişkin defter ve belgelerinin, işyerindeki sel baskını nedeniyle zayı olduğunun mahkeme kararı ve itfaiye raporu ile tespitli bulunduğu, defter ve belgelerin zayı olmasının doğuran sel felaketinin genel kapsamlı afet olması ve yükümlü şirketin faaliyette bulunduğu il ve çevresinde etkili bulunması ve yükümlünün mal ve hizmet aldığı diğer firmaların da aynı afetten etkilenmiş bulunması karşısında bu tür genel afetlerle ilgili olarak ispat ve ibraz yükümlülüğünün ortadan kalktığı kabulü gerektiği, bu durumda, genel bir sel felaketine maruz kalan şirketten "ispat külfeti" ne bağlı olarak istenen alış belgesi örneklerinin ibraz edilmemesi nedeniyle davanın reddi yolunda verilen kararda isabet görülmediği gerekçesiyle kararı bozmuştur.

Bozma kararına uymayan ... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla; basiretli bir tüccarın defter ve belgeleri sel baskını sonucu zayı olmuş ve bu husus mahkeme kararıyla tespit edilmiş olsa da, mal ve hizmet aldığı kişi ve kuruluşları tanımak ve bilmek durumunda olması gerektiğinden bu kişi ve kuruluşlardan temin edeceği fatura ve benzeri belgeleri ispat vasıtası olarak kullanmak suretiyle indirim konusu katma değer vergilerini belgeleme ve ispatlama imkanı bulunduğu, ara kararıyla istendiği halde söz konusu belgelerin ibraz edilmemesi, bu durumda, ödendiği ispatlanamayan katma değer vergisi indirimleri kabul edilmeyerek yapılan tarhiyatta yasaya aykırılık görülmediği gerekçesiyle kararında direnmiştir.

Direnme kararı yükümlü tarafından temyiz edilmiş ve aşırı yağışlar sonucu oluşan sel nedeniyle defter ve belgelerin zayı olduğu, mal ve hizmet alımlarının büyük bir kısmını gerçekleştirdikleri firmanın da yasal defter ve belgelerinin sel nedeniyle zayı olduğu ileri sürülerek kararın bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti : İstem reddi gerektiği yolundadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Ali ALPAN'ın Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının Danıştay Onbirinci Dairesinin bozma kararındaki esaslar uyarınca bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mukaddes ARAS'ın Düşüncesi : Davacı şirket tarafından, defter ve belgelerinin su baskını sonucu zayı olması nedeniyle incelemeye ibraz edilmemesi üzerine, katma değer vergisi indirimleri kabul edilmeyerek, uyumsuzluk dönemleri için salınan katma değer vergisinin kaldırılması istemiyle açılan davayı reddeden mahkeme kararının bozulması üzerine, ilk kararında ısrar eden vergi mahkemesi kararının bozulması istenilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının a bendinde; mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilecekleri, aynı Kanunun 34 üncü maddesinin 1 inci bendinde de, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait katma değer vergisinin, alış faturası veya benzeri vesikalar üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda sözü edilen yasa hükümleri uyarınca, katma değer vergisinin indirim konusu yapılabilmesi için, fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmesi ve bu belgelerinde kanuni defterlere kaydedilmiş olması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirketin 10.6.1997 tarihinde meydana gelen sel felaketinde 1996 yılına ilişkin defter ve belgelerinin zayı olduğu, bu hususun da mahkeme kararı ile tespit ettirildiği, mucbir sebep nedeniyle defter ve belgelerini ibraz edemeyen yükümlü şirket adına indirimleri kabul edilmeyerek tarhiyat yapıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, sel felaketinin genel nitelikte olup, çevreyi de etkilemesi ve bu afet sırasında

davacının defter ve belgelerinin zayi olduğunun mahkeme kararı ile tespit ettirilmiş olması karşısında; davacının mal ve hizmet alımına ilişkin belge örneklerini ibraz etmediği gerekçesiyle, tarhiyatın kaldırılması istemiyle açılan davanın reddi yolundaki mahkeme kararında isabet görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüyle; ısrar kararının bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunca, 2577 sayılı Yasanın 17 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca duruşma yapılmasına gerek görülmemeyerek, dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Defter ve belgelerini, su baskını sonucu zayi olması nedeniyle incelemeye ibraz etmeyen yükümlü şirketin, katma değer vergisi indirimleri kabul edilmeyerek 1996 yılının çeşitli dönemleri için adına resen salınan katma değer vergisinin karşı açılan davanın reddi yolunda verilen vergi mahkemesi ısrar kararı temyiz edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde, yükümlülerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilecekleri öngörülmüş, 34 üncü maddesinde ise indirim yapılabilmesi, indirim konu vergilerin söz konusu belgelerde gösterilmesi ve bu belgelerin yasal defterlere kaydedilmiş olması koşullarının birlikte bulunmasına bağlanmıştır.

10.6.1997 tarihinde meydana gelen şiddetli yağışlarda yükümlünün yasal defter ve belgelerinin bulunduğu yeri su basması sonucu 1996 yılı defter ve belgelerinin zayi olduğu, ... İtfaiye Müdürlüğü ve ... Asliye İkinci Hukuk Mahkemesince yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporlar ile tespit edilmiştir.

Yükümlünün faaliyette bulunduğu il ve çevresinde etkili olan genel kapsamlı sel felaketinden yükümlünün ma ve hizmet aldığı kuruluşların da etkilendiği, su baskını nedeniyle defter ve belgelerin zayi olduğu anlaşıldığından söz konusu belgelerin ibraz edilememesi, indirim koşullarından olan belgelerin defterlere kaydedilmiş olmasını belgeleme olanağını ortadan kaldırmıştır.

Süresinde verilmiş beyannamelerde indirim konu edilen ve idare tarafından evvelce eleştiri konusu yapılmamış katma değer vergilerinin indiriminin kabul edilmemesinde hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Bu nedenlerle temyiz isteminin kabulüne, ... Vergi Mahkemesinin ... günlü ve ... sayılı ısrar kararının bozulmasına yeniden verilecek kararda karşılanacağından yargılama giderleri yönünden hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına, 18.5.2001 gününde esasta ve gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

X - K A R Ş I O Y

Uyuşmazlık konusu olayda yükümlünün mal veya hizmet alımında bulunduğu işletmenin de aynı mücbir sebeple defter ve belgelerinin zayi olduğu iddia edilmiş ve bu işletmeden alınan yazı ibraz edilmiş ise de, bu yazı her zaman düzenlenmesi imkan dahilinde olduğundan bu yazıya hukuken itibar etmek mümkün değildir. Anılan işletme hakkında da aynı mücbir sebebin varlığı hakkında resmi mercilerce yapılan tesbit sonucu düzenlenen belge ibraz edilmediğinden ısrar kararına karşı yükümlü temyiz isteğinin reddi gerekeceği düşüncesiyle karara katılmıyorum.

XX - K A R Ş I O Y

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirketin alımlarının çok büyük bir bölümünün aynı firmadan alındığı anlaşılmıştır. Bu durumda, söz konusu firmanın da sel felaketine uğrayıp uğramadığı; uğramışsa defter ve belgelerinin bu felakette zayi olup olmadığı ve bu konularda yetkili makamlarca usulüne uygun olarak yapılmış bir tespitin bulunup bulunmadığı hususlarının araştırılmasından sonra dava hakkında karar verilmesi gerekirken, bu yapılmadan verilen karar eksik incelemeye dayalıdır.

Bu nedenle, direnme kararının açıklanan gerekçeyle bozulması gerektiği oyu ile kararın gerekçesine katılmıyorum.

BŞ/ŞGK